

t.a.v. De Minister van Asiel en Migratie

Directoraat-Generaal

Migratie

Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Landenbeleid Syrië

Datum

16 maart 2026

Onze referentie

7022733

Bijlage(n)

0

1. Aanleiding

De minister van Buitenlandse Zaken heeft op 30 januari jl. een nieuw algemeen ambtsbericht Syrië gepubliceerd. Aan de hand hiervan wordt het landenbeleid Syrië op enkele punten gewijzigd. Hierover wordt u bij deze nota geadviseerd. Ook wordt u bij deze nota geïnformeerd over de wijze waarop opvolging gegeven zal worden aan twee moties. Een inzake een onderdeel van de EUAA Country Guidance Syrië,¹ en een inzake gevangenen die terugkeren uit de Al-Hol gevangenis.²

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om het huidige landenbeleid Syrië op de volgende punten te wijzigen:

1. U wordt geadviseerd om druzen als risicoprofiel aan te merken.
2. U wordt geadviseerd om ten aanzien van het binnenlandse beschermingsalternatief het algemeen beleidskader te hanteren.

Indien u akkoord gaat wordt de Vreemdelingencirculaire middels een wijzigingsbesluit (WBV) op voornoemde punten aangepast. Het huidige landenbeleid Syrië blijft voor de rest ongewijzigd.

3. Daarnaast wordt u geadviseerd om akkoord te gaan met de afdoening van de moties zoals voorgesteld in deze nota.

3. Kernpunten

- Gedurende de verslagperiode bleef er sprake van meerdere geweldsescalaties in Syrië.
- Desalniettemin was er over de volle breedte van het land in het algemeen een afname zichtbaar van dodelijk geweld.
- Dit werd ook gereflecteerd in de afname van dodelijke burgerslachtoffers in de tweede helft van 2025.
- Ten aanzien van druzen vond de grootste geweldsescalatie plaats in Suweida in juli 2025.

¹ Kamerstukken II, vergaderjaar 2025-2026, 36 800 xx, nr. 31.

² Kamerstukken II, vergaderjaar 2025-2026, 36 800 xx, nr. 18.

- Naast gewapend geweld en luchtaanvallen was er daarbij ook sprake van verdwijningen en ontvoeringen van druzische vrouwen en vernietiging van druzische heiligdommen.
- Ten aanzien van staatloze Palestijnen geldt dat veel van hen afhankelijk zijn van ondersteuning van UNRWA.
- Uit het ambtsbericht komt naar voren dat UNRWA weliswaar verantwoordelijk is voor het bieden van basisvoorzieningen aan staatloze Palestijnen maar dat niet zonder meer gesteld kan worden dat zij aan hun mandaat weten te voldoen. Dit sluit aan bij het uitgangspunt zoals dat in de uitvoering reeds wordt gehanteerd.
- Voor Twaalver sjiiten gold dat er enkele incidenten tegen hen hadden plaatsgevonden maar dat onduidelijk was of dit verband hield met het feit dat zij sjiitisch waren.
- Ten aanzien van christenen gold dat zij ondanks enkele incidenten met een (mogelijk) anti-christelijke dimensie in de regel vreedzaam samenleefden met moslims in Syrië.
- Ten aanzien van Koerden gold dat zij in Damascus geen problemen leken te hebben.
- In Aleppo waren er enkele arrestaties van Koerden op verdenking van banden met de SDF.
- Op 6 januari jl. werd er een nieuw staakt-het-vuren ondertekend tussen de SDF en de overgangsregering.
- Op 16 januari jl. tekende president Al-Sharaa en decreet waarin hij bevestigde dat Koerden een integraal onderdeel zijn van Syrië en hij hun culturele en taalkundige rechten erkende. De impact van dit decreet is op dit moment nog niet duidelijk.
- Ten aanzien van vrouwen gold dat zij het recht hadden om te werken maar dat daadwerkelijke toegang tot werk kon verschillen per regio en gemeenschap.
- Daarnaast was er ook geen sprake van wettelijke kledingvoorschriften of in het algemeen scheiding van de seksen in de publieke ruimte.
- Ten aanzien van aanhangers van het vorige regime gold dat er wekelijks berichten waren over wraakacties en gerichte moorden, veelal in de persoonlijke sfeer.
- Ook waren er berichten over aanhangers van het vorige regime die hun baan bij de overheid verloren of wiens ondernemingen werden gesloten.
- Ten aanzien van herbeoordelen wordt geconcludeerd dat er weliswaar sprake is van een voldoende ingrijpende wijziging in de situatie maar dat er gelet op o.a. de verschillende geweldsuitbarstingen in het afgelopen jaar nog niet geconcludeerd kan worden dat sprake is van gewijzigde omstandigheden van niet-voorbijgaande aard is.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Datum
16 maart 2026

Onze referentie
7022733

4. Toelichting

4.1. Huidige beleid

In het huidige landenbeleid Syrië zijn de volgende groepen aangemerkt als risicoprofielen:

- Alawieten; en
- LHBTIQ+.

Daarnaast wordt voor heel Syrië aangenomen dat er sprake is van een relatief lager niveau van willekeurig geweld in de zin van artikel 15c.

Voorts wordt aangenomen dat het niet mogelijk is om de bescherming te verkrijgen van de autoriteiten of internationale organisaties. Ook geldt dat er geen sprake is van een binnenlands beschermingsalternatief tenzij daar evidente, concrete en individualiseerbare aanknopingspunten voor zijn in het individuele dossier. Ten aanzien van adequate opvang geldt ten slotte in zijn algemeenheid dat de voorzieningen ontoereikend dan wel niet beschikbaar zijn en dat de autoriteiten geen zorg dragen voor de opvang.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Datum
16 maart 2026

Onze referentie
7022733

4.2. Achtergrond

Veiligheidssituatie

Gedurende de verslagperiode bleef er sprake van aanhoudende geweldsincidenten in verschillende provincies. Er was daarbij sprake van Israëlische militaire operaties, door ISIS geclaimde aanvallen, spanningen met de SDF in het noorden en noordoosten, en in Suweida. Ontplofbare oorlogsresten bleven in grote delen van Syrië een bedreiging voor burgers. Gedurende de verslagperiode werd door verschillende organisaties echter inzet gepleegd om de ontplofbare oorlogsresten te verwijderen. Ook was er sprake van enige impact op de humanitaire situatie ingevolge het conflict gerelateerde geweld en was er nog altijd sprake van (voortdurende) interne ontheemding.

Hoewel in de verslagperiode sprake was van geweldsuitbarstingen en het ambtsbericht spreekt over een gebrek aan stabiliteit, vinden er geleidelijk minder incidenten plaats in Syrië buiten de incidentele escalaties in bijvoorbeeld Suweida en in het noordoosten om. Om deze reden wordt er geen aanleiding gezien om de beoordeling in het kader van artikel 15C te wijzigen. De recente ontwikkelingen in januari 2026 (offensief van de Syrische regeringstroepen in het noordoosten) brengen geen verandering in dat algemene beeld. Zie voor een uitgebreide beschrijving van de veiligheidssituatie per provincie de 15c-bijlage.

Druzen

Het ambtsbericht meldt dat veel druzen zich bedreigd voelden door de overgangsregering. Dit was onder meer de aanleiding voor lokale druzische gewapende groepen om samen op te trekken in de provincie Suweida. Vanaf eind april 2025 vonden er geweldsescalaties plaats in de deels druzische voorsteden Jaramana en Ashrafiyet Shanaya bij Damascus waarbij hevige vuurgevechten uitbraken. Dit leidde ertoe dat naar verluidt ongeveer 9000 druzische studenten de universiteitscampussen in onder meer Damascus, Homs, Hama, Aleppo en Latakia verlieten en vertrokken naar Suweida. Nadien keerden veel van deze studenten niet terug.

De grootste geweldsescalatie vond plaats vanaf 13 juli 2025 in de provincie Suweida. Dit betrof geweld tussen lokale druzische gewapende groepen en lokale gewapende bedoeïenen. Het Syrische ministerie van Defensie stuurde meer dan 12.000 militairen naar Suweida om de orde te herstellen en trok de stad Suweida in waar zij in gevecht raakten met lokale druzische gewapende groepen. Daarbij vond ook geweld tegen burgers plaats. Daarnaast voerde Israël vanaf 14 juli 2025 luchtaanvallen uit in het zuiden van Syrië. Op 18 juli 2025 werd bericht dat er een staakt-het-vuren overeen was gekomen tussen Syrië en Israël. Van augustus tot en met november 2025 bleven echter af en toe schermutselingen plaatsvinden.

Er waren berichten over verdwijningen en ontvoeringen van druzische vrouwen en meisjes tijdens de geweldsescalaties in Suweida in juli en augustus. Gedurende deze escalaties werden ook sommige druzische heiligdommen vernield. Ook na de grootste geweldsescalatie in juli en augustus en na het sluiten van de staakt-het-vuren overeenkomst vonden er meerdere incidenten plaats waarbij druzische burgers door geweld om het leven kwamen. De polarisatie ten aanzien van druzen werd verder vergroot doordat Israël zich opwierp als beschermer van de druzen. Deze polarisatie uitte zich in haatspraak tegen druzen op sociale media. Hierbij werden zij geportretteerd als ongelovigen, verraders of agenten van Israël. Deze negatieve houding ten aanzien van Druzen hield aan, ook na de geweldsescalaties van vorig jaar.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Datum
16 maart 2026

Onze referentie
7022733

Advies:

Gelet op het voorgaande wordt u geadviseerd om druzen als risicoprofiel aan te merken.

Staatloze Palestijnen uit Syrië

In de periode voor de val van Assad gold het uitgangspunt dat aan staatloze Palestijnen afkomstig uit Syrië in de regel vluchtelingenschap werd verleend, vanwege het niet voldoende functioneren van UNRWA, mits zij aannemelijk konden maken dat zij kort voor vertrek daadwerkelijk bijstand of bescherming hadden genoten van de UNRWA. Indien er in uitzonderlijke gevallen bleek was dat een staatloze Palestijn wel voldoende bijstand of bescherming genoot van UNRWA kon van dit uitgangspunt worden afgeweken. In de vorige nota over het landenbeleid Syrië is benoemd dat dit uitgangspunt onveranderd is gebleven. Uit het huidige ambtsbericht komt een beeld naar voren waaruit blijkt dat UNRWA in Syrië weliswaar basisvoorzieningen biedt aan Palestijnen die bij hen geregistreerd staan, echter kon niet zonder meer gesteld worden dat hiermee werd voldaan aan het mandaat. Voor medische ondersteuning konden Palestijnse vluchtelingen terecht op de spreekuren in een van de UNRWA-gezondheidscentra in de kampen. Ook konden scholieren gratis onderwijs volgen van groep 1 tot groep 9.

Meer dan 95% van de Palestijnen in Syrië was afhankelijk van UNRWA om in hun basisbehoeften te voorzien. Ruim 89% van de Palestijnse vluchtelingen leefde onder de internationale armoedegrens in 2022 en in maart 2024 was de voedselonzeekerheid 62%. In juli 2025 zette UNRWA bijna alle financiële hulp stop wegens een tekort aan fondsen. Andere essentiële vormen van hulp zoals voedselhulp en gezondheidszorg werden eveneens gereduceerd.

Conclusie: Gelet op het voorgaande kan geconcludeerd worden dat het uitgangspunt zoals dat in de uitvoering wordt gehanteerd, gehandhaafd kan worden. Dit sluit aan bij het staande beleid ten aanzien van (staatloze) Palestijnen die onder het mandaat van UNRWA vallen.

Binnenlands beschermingsalternatief

Een binnenlands beschermingsalternatief wordt (enkel) beoordeeld als de vreemdeling zijn vrees voor vervolging of ernstige schade aannemelijk heeft gemaakt. Om te kunnen concluderen of er sprake is van een binnenlands beschermingsalternatief dient voldaan te worden aan de volgende voorwaarden:

- a. het gaat om een gebied in het land van herkomst waar de vreemdeling geen risico loopt op vervolging als bedoeld in het Vluchtelingenverdrag of

voor daden als bedoeld in artikel 29 eerste lid, aanhef en onder b Vw óf toegang heeft tot bescherming als bedoeld in artikel 3.37c VV;

- b. de vreemdeling kan op veilige en wettige wijze reizen naar en toegang verkrijgen tot dat gebied in het land van herkomst; en
- c. van de vreemdeling kan redelijkerwijs worden verwacht dat hij zich in dat deel van het land vestigt.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Datum
16 maart 2026

Onze referentie
7022733

Ad a) in het geval van Syrië zal regeringsgebied en in het bijzonder Damascus in veel gevallen als veilig kunnen gelden, indien de actor van vervolging een andere is dan de regeringsautoriteiten, bijv. de AANES of SDF of een druzische militie die lokale controle uitoefent in Suweida.

Ad b) Op basis van het ambtsbericht kan gesteld worden dat verschillende delen van Syrië gemakkelijk te bereiken zijn. Zo konden Syrische staatsburgers hun land inreizen door aan de grens een document te laten zien waarmee zij konden aantonen dat zij het staatsburgerschap bezaten. Volgens de geraadpleegde bronnen waren de grensprocedures niet gecompliceerd en functioneerden de grensovergangen redelijk soepel. Een bron gaf aan dat er geen sprake was van omkoping bij de Syrische grensovergangen.

In het binnenland waren er controleposten aanwezig in het controlegebied van de overgangsregering. De gehanteerde procedures bij de controleposten in het controlegebied van de overgangsregering konden per controlepost verschillen maar doorgaans mochten voertuigen ongehinderd doorrijden. Zo was het niveau van toezicht bij de controleposten in Latakia en Tartous bijvoorbeeld laag. Binnen Damascus waren er weinig controleposten maar er waren wel meerdere controleposten tussen Damascus en de verschillende voorsteden.

Ad c) De humanitaire situatie in Syrië brengt ontberingen met zich mee. Deze omstandigheden sluiten echter niet uit dat het redelijk kan zijn om van de vreemdeling te verwachten dat hij zich in een ander deel van het land vestigt, bijvoorbeeld in de stad Damascus. Het vermogen van de persoon om met deze levensomstandigheden om te gaan, zal grotendeels afhangen van de toegang tot financiële middelen en het vermogen om daarin te voorzien door bijvoorbeeld te werken, waardoor aan de redelijkheidseis kan worden voldaan. Bij de beoordeling zal rekening worden gehouden met de individuele omstandigheden van de aanvrager én de algemene situatie in Syrië.

Per individuele zaak dient beoordeeld te worden of aan de bovengenoemde criteria voldaan wordt voordat een binnenlands beschermingsalternatief wordt tegengeworpen. Als de vervolging of het reëel risico uitgaat van andere actoren dan de centrale Syrische autoriteiten, zou in beginsel een binnenlands beschermingsalternatief worden aangenomen in de gebieden die onder de controle staan van de centrale Syrische autoriteiten, bijvoorbeeld in Damascus. Dit dient wel, afhankelijk van de actor van vervolging en de merites van de individuele zaak, beoordeeld te worden.

Advies: De huidige tekst in de Vc hanteert als algemeen uitgangspunt dat er geen sprake is van een binnenlands beschermingsalternatief. Dat sluit niet meer aan bij hetgeen op grond van de actuele landeninformatie aangewezen is. Om deze reden

en gelet op het voorgaande wordt u geadviseerd om het reguliere beleid te hanteren ten aanzien van het binnenlands beschermingsalternatief, zodat dit voortaan per individueel geval beoordeeld zal worden aan de hand van de drie voornoemde criteria.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Overige groepen

Datum
16 maart 2026

Ten aanzien van **Twaalver sjiieten** gold dat de situatie voor hen gespannen was. Er waren op sociale media en in sommige soennitische moskeeën uitingen van haatspraak tegen hen. Hoewel er enkele incidenten hebben plaatsgevonden tegen sjiieten was niet duidelijk of dit ook gelinkt was aan het feit dat zij sjiitisch waren of dat het een andere reden had.

Onze referentie
7022733

Ten aanzien van **christenen** geldt dat de christelijke gemeenschap goed georganiseerd is en dat er verschillende ontmoetingen waren tussen christelijke geestelijke leiders en vertegenwoordigers van de overgangsregering. Gedurende de verslagperiode waren kerken geopend en konden christenen hun vieringen houden. Tijdens feestdagen en in geval van een aanslagdreiging bewaakten veiligheidstroepen kerkgebouwen en christelijke wijken. Hoewel er een aantal incidenten plaatsvond met een (mogelijke) anti-christelijke dimensie was er over het algemeen sprake van een vreedzaam samenleven tussen moslims en christenen in Syrië.

Gelet op de beschikbare informatie is er geen aanleiding om de sjiieten en christenen beleidsmatig als risicoprofiel aan te merken.

Ten aanzien van **Koerden** geldt dat zij voornamelijk in het noorden en noordoosten van Syrië wonen, met name in de provincie Hasaka, in de steden Afrin en Ayn al-Arab in de provincie Aleppo. Daarbuiten zijn in de steden Aleppo en Damascus enkele Koerdische wijken. In het controlegebied van de overgangsregering waren enkele Koerden vertegenwoordigd in de hoogste politiek-bestuurlijke functies. Het AB meldt dat Koerden in Damascus geen problemen leken te hebben. In Aleppo waren er sommige arrestaties van Koerden die in verband werden gebracht met de SDF. Op 10 maart 2025 was er een overeenkomst getekend tussen president Al-Sharaa en SDF-commandant Mazloum Abdi waarin onder meer werd stilgestaan bij de militaire integratie van SDF in het Syrische leger. De daaropvolgende onderhandelingen en een conferentie op 8 augustus 2025 die zag op de positie van de verschillende partijen in Noordoost Syrië zorgde voor verhoogde spanningen tussen de SDF en de overgangsregering. Deze spanningen namen verder toe door verschillende schermutselingen langs de frontlinies in het noorden en noordoosten van Syrië. Op 7 oktober jl. kwamen ze een staakt-het-vuren overeen waarna de onderhandelingen over de integratie van de SDF in het leger werden voortgezet. Na een nieuwe ronde gevechten tussen de overgangsregering en de SDF op 6 januari jl. werd er wederom een staakt-het-vuren ondertekend met daarin ook een veertienpunten tellende overeenkomst over onder meer integratie van civiele instellingen en SDF in de Syrische staat. Op 16 januari jl. tekende president Al-Sharaa vervolgens een decreet waarin hij bevestigde dat Koerden een integraal onderdeel zijn van Syrië en hij beloofde culturele en taalkundige rechten te erkennen waaronder de officiële status van de Koerdische taal en *nowruz* als nationale feestdag. Op dit moment is de impact van dit decreet nog niet duidelijk.

Sinds de val van Assad keerden tienduizenden binnenlands ontheemden terug naar Afrin. Bij terugkeer werden zij echter geconfronteerd met illegale bezetting van hun huizen. Sommigen kregen als gevolg hiervan te maken met afpersing en intimidatie door lokale groepen of met arrestatie door veiligheidstroepen. Ook was er sprake van olijvendiefstal. Hoewel deze problemen de Koerden in een benarde situatie brengen, halen deze omstandigheden niet zonder meer de lat van vervolging. Gelet op al het voorgaande is er daarom geen reden om Koerden beleidsmatig aan te merken als risicoprofiel. Gelet op alle huidige ontwikkelingen zal de situatie van de Koerden echter nadrukkelijk in de gaten gehouden worden.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Datum
16 maart 2026

Onze referentie
7022733

Ten aanzien van **vrouwen** geldt dat zij het recht hadden om te werken hoewel het per regio en gemeenschap kon verschillen in hoeverre vrouwen daadwerkelijk toegang hadden tot werk. Er was gedurende de verslagperiode geen sprake van wettelijke kledingvoorschriften of andere zedenwetgeving. Ook was er geen juridische scheiding van de seksen in de publieke ruimte. Wel bleek dat veel vrouwen en meisjes te kampen hebben met wijdverbreide onveiligheid en gendergerelateerd geweld. Ook was er sprake van online intimidatie en haatspraak en eengerelateerd geweld. Uit het ambtsbericht volgt dat dergelijk geweld voornamelijk plaats vond door de eigen familieleden of mensen uit hun eigen gemeenschap. De aard van dit geweld en het feit dat dit veelal een specifieke actor betreft in de directe omgeving van betrokkenen, leent zich daarom bij uitstek voor een individuele beoordeling. Gelet hierop is er geen aanleiding om vrouwen als risicoprofiel aan te merken.

Ten aanzien van **(voormalige) aanhangers van het vorige regime** waren er gedurende de verslagperiode wekelijks berichten over persoonlijke wraakacties en gerichte moorden. Hoewel dit veelal in de persoonlijke sfeer leek te spelen waren er in sommige gevallen vermoedens dat de daders afkomstig waren uit lokale gewapende groepen die in naam behoorden tot de binnenlandse veiligheidstroepen of het leger. Deze acties bestonden o.a. uit het in de brand steken of beschieten van hun woningen. Daar zaten slachtoffers tussen die enkel passief lid waren geweest van de Ba'ath-partij, maar ook voormalige leden van het veiligheidsapparaat van het vorige regime en mensen die ervan beschuldigd werden informanten te zijn geweest.

Ook waren er berichten over sommige (voormalige) aanhangers van het vorige regime die hun baan bij de overheid kwijtraakten na klachten uit de samenleving. Ook konden sommige (voormalige) aanhangers te maken krijgen met sluiting van hun ondernemingen. Voorts verklaarde de kiescommissie eind september 2025 dat iedereen die het voormalige regime had gesteund of had voorzien van enige vorm van steun, zou worden uitgesloten van deelname aan de parlementsverkiezingen. Hoewel deze laatstgenoemde ontwikkelingen zorgen voor een benadeelde situatie voor deze groep haalt dit niet de lat van vervolging noch ernstige schade. Het verschilde voorts per geval wat de situatie van (voormalige) aanhangers van het vorige regime was. Daarbij kon het een rol spelen hoe welvarend iemand was maar ook tot welke religieuze bevolkingsgroep iemand behoorde en of deze persoon betrokken was bij ernstige wrede daden.

Gelet hierop, het feit dat de meeste problematiek zich lijkt af te spelen in de persoonlijke sfeer, en de grote verscheidenheid aan personen die tot deze groep gerekend kunnen worden wordt er geen aanleiding gezien om deze groep als risicoprofiel aan te merken. Bij de beoordeling van asielaanvragen van deze groep

is de IND extra waakzaam op mogelijke 1F, nationale veiligheid en/of openbare orde indicaties.

Herbeoordelen

Uit artikel 11 en artikel 16 van de Kwalificatierichtlijn, geïmplementeerd in artikel 3.37g van het Voorschrift Vreemdelingen 2000 (hierna: Vv 2000), volgt dat bij veranderde omstandigheden in het land van herkomst beoordeeld wordt of de wijziging van omstandigheden een voldoende ingrijpend en niet-voorbijgaand karakter heeft om de gegronde vrees voor vervolging dan wel het reële risico op ernstige schade weg te nemen.

In de voorgaande beleidscyclus is geconcludeerd dat de val van het Assad-regime en de daaruit voortvloeiende onveiligheid een wijziging is, die voldoende ingrijpend en van niet-voorbijgaande aard is. Voor de algemene veiligheids- en mensenrechtensituatie in Syrië kon dat op dat moment echter niet met voldoende zekerheid worden geconcludeerd. Uit het ambtsbericht blijkt dat de positieve ontwikkelingen die reeds zijn ingezet inzake de ruimte om kritiek te leveren tegen de overgangsregering zich door bleven zetten. In algemene zin komt dan ook een beeld naar voren uit het ambtsbericht van een mensenrechtensituatie die, met name in het controlegebied van de overgangsregering, voldoende ingrijpend verbeterd lijkt te zijn ten opzichte van de algemene veiligheidssituatie ten tijde van het Assad-regime. Tegelijkertijd wijzen de geweldsuitbarstingen in de kuststreek in maart 2025 en in Suweida gedurende deze verslagperiode op een gepolariseerde samenleving waar nog veel spanning heerst. Ook de recente ontwikkelingen in het noordoosten van het land wijzen op een algemene veiligheidssituatie die nog niet aangemerkt kan worden als "van niet-voorbijgaande aard". Aangezien niet geconcludeerd kan worden dat de veranderde omstandigheden in het land van herkomst een niet-voorbijgaand karakter hebben, is herbeoordeling nog niet aan de orde.

Motie EUAA Country Guidance

Bij de begrotingsbehandeling is er een motie ingediend inzake de EUAA *Country Guidance* Syrië. Dit betreft een motie waarin enerzijds wordt verzocht om de EUAA *Country Guidance* niet bepalend te laten zijn in de asielprocedure ten aanzien van personen die worden gezien als het hebben van banden met ISIS. Anderzijds wordt in de motie verzocht deze categorie te schrappen uit de *Country Guidance* en om te borgen dat dit geen grond kan zijn voor asiel. De EUAA *Country Guidance* is een handreiking waar beslissers van Europese asieldiensten gebruik van kunnen maken bij de beoordeling van asielaanvragen. Dit document is niet juridisch bindend en er kunnen dan ook geen rechten aan ontleend worden. In de Nederlandse praktijk wordt dan ook uitgegaan van het landgebonden asielbeleid en wordt de *Country Guidance* waar relevant betrokken bij de beleidsvorming.

In de meest recente *Country Guidance* Syrië wordt ten aanzien van personen die worden gezien als het hebben van ISIS-banden niet gesteld dat zij op voorhand recht hebben op asielbescherming. De precieze formulering stelt dat personen die worden gezien als het hebben van banden met ISIS in het algemeen waarschijnlijk een gegronde vrees voor vervolging zouden hebben. Dit ontslaat een beslissers niet van een individuele beoordeling. Met deze beschrijving wordt volgens de EUAA bijvoorbeeld gedoeld op familieleden van ISIS-strijders of individuen die afkomstig zijn uit gebied waar ISIS de controle had. Daarbij moet duidelijk onderscheid

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Datum
16 maart 2026

Onze referentie
7022733

gemaakt worden met personen die wél banden hebben met ISIS. Ook wordt er expliciet vermeld dat bij personen die behoren tot dit profiel een sterke focus behoort te zijn op mogelijke uitsluitingsgronden van artikel 1F en gevaar voor nationale veiligheid c.q. openbare orde. In het Nederlandse beleid is dit risicoprofiel niet opgenomen. Wel is er in deze gevallen extra aandacht in het kader van artikel 1F Vluchtelingenverdrag, nationale veiligheid en openbare orde indicaties.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Datum
16 maart 2026

Onze referentie
7022733

Advies: De EUAA *Country Guidances* worden periodiek herzien en de eerstvolgende herziening van de *Country Guidance* Syrië is voorzien voor eind 2026. Nederland zal bij de eerstvolgende actualisering van de *Country Guidance* Syrië die voorzien is voor tweede helft 2026 aandacht vragen voor het mogelijk achterwege laten van deze categorie. Hierbij dient gezegd te worden dat niet uitgesloten kan worden dat een persoon die ten onrechte in verband wordt gebracht met ISIS nog altijd een beschermingsbehoefte kan hebben.

Motie Al-Hol kamp

In de motie Van der Plas verzoekt de Kamer de regering om personen uit het al-Hol-kamp die Nederland willen binnenkomen om asiel aan te vragen geen toegang te verlenen op basis van artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag en om bij personen met de Nederlandse nationaliteit het Nederlanderschap in te trekken.

Het is reeds de kabinetsinzet dat Nederland geen veilige haven mag zijn voor personen die met ernstige misdrijven in verband worden gebracht of een bedreiging vormen voor de nationale veiligheid. De focus is er dan ook onverminderd op gericht om te voorkomen dat uitreizigers onopgemerkt naar Nederland terugkeren.

Hiertoe zijn verschillende maatregelen getroffen. Alle onderkende Nederlandse uitreizigers staan internationaal gesignaleerd. Ook zijn de reisdocumenten van uitreizigers waar mogelijk ongeldig verklaard. Het openbaar ministerie heeft waar opportuun tegen alle onderkende uitreizigers met een Nederlandse link een strafrechtelijk onderzoek lopen. Alle betrokken veiligheidspartners zijn alert en er wordt voortdurend onderzocht waar en op welke wijze eventuele aanvullende maatregelen getroffen kunnen worden.

Artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag is een uitsluitingsgrond bij de inhoudelijke beoordeling van een individueel asielverzoek. Indien er ernstige redenen zijn om te veronderstellen dat iemand zich schuldig heeft gemaakt of persoonlijk verantwoordelijk kan worden gehouden voor internationale misdrijven, wordt de aanvraag voor asielvergunning afgewezen. Er wordt een zorgvuldig beleid gehanteerd bij de toepassing van artikel 1F in de asielprocedure. Ten aanzien van alle onderkende uitreizigers is op verschillende momenten bekeken of het Nederlanderschap kan worden ingetrokken op grond van artikel 14, vierde lid, van de Rijkswet op het Nederlanderschap. Daarvoor is nodig dat uit de gedragingen blijkt dat betrokkene zich heeft aangesloten bij een door de Rijksministerraad aangewezen organisatie die deelneemt aan een nationaal of internationaal gewapend conflict en een bedreiging vormt voor de nationale veiligheid. Daar waar de wettelijke voorwaarden zijn vervuld, is het Nederlanderschap ingetrokken en zijn deze personen ongewenst verklaard.

Advies: Gelet op het voorgaande wordt u geadviseerd om aan te geven dat de strekking van de motie reeds geborgd wordt binnen de bestaande toepassing van het strafrechtelijke, vreemdelingenrechtelijke en nationaliteitsrechtelijke instrumentarium.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Datum
16 maart 2026

Onze referentie
7022733

4.3. Politieke context

Syrië staat in het middelpunt van de politieke aandacht wat betreft de migratiediscussie. Sinds de val van het Assad-regime is discussie over het herbeoordelen van deze zaken. In de afgelopen maanden zijn door enkele fracties meermaals vragen gesteld over wanneer er tot herbeoordelen en intrekken van vergunningen over gegaan zal worden. Daarnaast is er recent ook een motie ingediend door het lid Boomsma³ ten einde de terugkeer van Syriërs te bevorderen door o.a. een versnelling op het afdoen van de eerste aanvragen van Syriërs en t.z.t. herbeoordelen van reeds verleende asielvergunningen wanneer dat aan de orde is.

4.4. Juridische overwegingen

De rechtbank Den Haag, zittingsplaats Roermond, heeft bij verwijzingsuitspraak van 29 december 2025⁴ in een Syrische zaak een prejudiciële vraag gesteld aan het Hof van Justitie (EU). De rechtbank vraagt het Hof of bij de beoordeling van de mate van willekeurig geweld in de zin van artikel 15c, de humanitaire omstandigheden betrokken moeten worden die een gevolg zijn van willekeurig geweld in het kader van een gewapend conflict en zo ja, welke mate van causaal verband is vereist tussen het willekeurig geweld en de humanitaire omstandigheden. Eerder heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State⁵ al geoordeeld dat bij de beoordeling van de vraag of sprake is van een uitzonderlijke situatie in de zin van artikel 15c, ook de humanitaire omstandigheden die een direct of indirect gevolg zijn van het handelen en/of nalaten van een actor van ernstige schade die partij is bij het gewapend conflict, globaal in aanmerking genomen moeten worden. De verwijzende rechter vraagt zich echter af of de uitleg die de minister aan die uitspraak geeft (het zgn. 'actor-vereiste') niet te strikt is. Een oordeel van het Hof van Justitie over deze rechtsvraag zal mogelijk nog enige tijd op zich laten wachten. Tot op heden zijn er geen andere rechtbanken die Syrische zaken aanhouden in afwachting van de uitkomst van deze prejudiciële procedure.

4.5. Krachtenveld

Deze nota is afgestemd met de IND (SUA, JZ, Toelt), DTenV (SAJZ) en DMB (AO&T, JAZ)

4.6. Uitvoering

IND

De instroom van Syrische asielzoekers is het afgelopen jaar verminderd ten opzichte van voor de val van Assad:

Maand	jan-25	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Totaal 2025	jan-26
Aantal	400	340	190	190	210	200	260	250	350	310	270	310	3.280	210

³ Kamerstukken II, vergaderjaar 2025-2026, 36 800 xx, nr. 28.

⁴ Rb Den Haag, zittingsplaats Roermond 29-12-2025, ECLI:NL:RBDHA:2025:25445

⁵ AbRS 16-7-2025, ECLI:NL:RVS:2025:3153

Uitstroom eerste asielaanvragen van vreemdelingen met de Syrische nationaliteit, 2025-2026 t/m januari (Bron: IND. Peildatum: standdatum 202601). Cijfers afgerond op tientallen

Directoraat-Generaal Migratie
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Het is met 17.190 zaken (peilmoment januari 2026) echter nog altijd de grootste nationaliteit in de caseload van de IND.

Datum
16 maart 2026

Onze referentie
7022733

In juni 2025 is het besluit- en vertrek moratorium (hierna: BVM) voor asielzoekers afkomstig uit Syrië opgeheven. Voor het BVM kon de IND het overgrote deel van de Syrische zaken relatief eenvoudig inwilligen en was daar een lagere capaciteitsinzet voor nodig. Door het nieuwe landenbeleid Syrië is voor de afhandeling van Syrische zaken een zwaardere inhoudelijke beoordeling noodzakelijk waarbij het afwijzingspercentage ook aanzienlijk hoger ligt dan voor het BVM. Dit kost de IND dan ook meer capaciteit. Daarnaast geldt dat in 2025 de impact van de ontwikkelingen in Syrië in sommige opzichten nog onduidelijk was, zodat de beoordeling van deze zaken behoedzaam ter hand is genomen. De impact van deze wijziging is duidelijk terug te zien in de productie van de IND. De IND is thans volop bezig met het wegwerken van de voorraad Syrische asielaanvragen. Dit gebeurt langs twee sporen: enerzijds worden oude aanvragen die dateren van voor 1 september 2023 (dat is een beperkt aantal) weggewerkt, anderzijds wordt versterkt ingezet op het beslissen op Syrische asielaanvragen van recentere datum.

DTenV

Sinds de val van het Assad regime hebben zich meer Syriërs gemeld bij DTenV met de wens om terug te keren.

	jan-25	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	jan-26
Vertrek Syrië, LvH	40	110	110	80	50	50	80	110	110	70	80	70	120

Bron: DTenV. Standdatum: 202601. Cijfers zijn afgerond op tientallen.

Van januari 2025 tot en met januari 2026 zijn in totaal circa 1.080 Syriërs zelfstandig teruggekeerd met ondersteuning van DTenV. Van 17 november tot 31 december konden Syriërs zich aanmelden voor verhoogde ondersteuning van €5.000 per volwassene en €2.500 per minderjarige. Hiervoor hebben zich in totaal circa 660 mensen aangemeld waarvan ook een deel zal vertrekken in 2026. In 2025 was de instroom van Syrische zaken bij DTenV nog relatief beperkt, maar sinds enkele maanden stromen meer zaken in bij DTenV vanuit de IND. Hoewel de samenwerking met de Syrische autoriteiten constructief is, zijn er momenteel nog geen werkafspraken ten aanzien van gedwongen terugkeer en is de capaciteit alsnog beperkt waardoor er vertragingen kunnen zijn in het proces. De huidige veiligheidssituatie in het Midden-Oosten heeft ook invloed op het organiseren van terugkeer vanwege de beperkte vluchtmogelijkheden. De toenemende instroom aan Syrische zaken bij DTenV onderstreept het belang om ook gedwongen terugkeer mogelijk te maken.

3.7 Beleid in Europa

De EUAA Country Guidance is een handreiking waar beslissers van Europese asieldiensten gebruik van kunnen maken bij de beoordeling van asielaanvragen. Deze zijn voor Syrië in december 2025 vernieuwd. De Nederlandse conclusies over Druzen, Palestijnen, alawieten, LHBTI het binnenlands beschermingsalternatief,

zijn ook door EUAA beschreven. Daarnaast wijst EUAA bij nog veel meer profielen op de elementen die mogelijk relevant zijn voor beslissers om mee te wegen bij hun beoordeling, wat overigens niet wil zeggen dat deze profiel op voorhand recht zouden hebben op asielbescherming, zoals ook eerder in deze nota toegelicht. Ten aanzien van de 15c kwalificatie wordt in het Nederlands beleid in heel Syrië een relatief lager niveau van willekeurig geweld aangenomen. EUAA trekt grotendeels dezelfde conclusie, maar neemt voor de provincie Damascus géén 15c situatie aan⁶.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Datum
16 maart 2026

Onze referentie
7022733

4.8 Communicatie

Indien u akkoord gaat met deze adviezen dan wordt de Kamer per bijgevoegde brief geïnformeerd. Indien nodig zal er ook met DCOM geschakeld worden over een woordvoeringslijn.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

⁶ Hier speelt mee dat uit Nederlandse jurisprudentie volgt dat indien er sprake is van een gewapend conflict, al snel de laagste gradatie van 15c aangenomen dient te worden.
<https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@144781/202400387-1-v2/#highlight=15c%20gradatie>